

istand, som Noget, der vil bibrage til at fremkalde en vorende Handel og Omsetning i Sjøland, og jeg troer, at man ved at antage Fleertallets Forslag svækker Bængdebaneens hurtigere Fremskridt og Muligheden af at finde villige Capitalister, som ville indtræde som Entreprenører for en saadan Banes Anlæg. Jeg kan aldeles ikke vige bort fra den Anskuelse — som ogsaa er udtalt af flere andre ærede Medlemmer — at man vil fremkalde et Tryk paa Landets Credit ligeoverfor Ulandet, naar man, idet man tilbyder store Foretagender, dog ikke selv vurderer sine Actier anderledes, end at Staten vel vil forrente dem i 25 Aar, men tillige paa samme Tid troer, at de ere meget mindre værd, end de Mænd maae formene, som tegne sig for disse Actier.

Swad nu det constitutionelle Spørgsmaal angaaer, da føler jeg mig ikke saa meget tilbøjelig til at være tilfreds med den forrige Underrigsministers Fremgangsmaade. Det er det at virke for den Lov, som man har sat igjennem; eet er det at gjøre det maafsee paa en saadan Maade, at en Rigsret ikke kan angribe den. Eet er det at holde sig indenfor Dispositionsrettens lovlige Grændse, men et Andet er at komme denne Grændse saa nær, at enhver Mand her vil erkjende, at det dog idetmindste er tvivlsomt, om man er indenfor den, og at det idetmindste for Staten er et usikkert, om endog ikke et høist faresuldt pecuniært Foretagende, man indlader sig paa. Der er Ingen, der kan forudsee, om man ogsaa troer derpaa, at Actiernes Rentabilitet vil være 3 pCt. om 25 Aar, og der er Ingen, der kan forudsee, hvad Actierne virkelig ville forrente, og altfor stor Hazard maa en Minister, der råader over Kongerigets Reservecfond, ikke indlade sig paa, uden at have indhentet Rigsdagens Samtykke, saa meget mere, som den Tid, hvorpaa denne Contract med Monarchiets Finantsminister afluttedes, laa noget nær ved en Rigsdagssession. Den laae ikke længere borte, end at der godt kunde have været ventet en Maaned, indtil Rigsdagen traadte sammen. Det er muligt, at man ikke kunde have ventet; men dette er da en Omstændighed, som ikke er

ophlyst. Om Contractanten virkelig ikke kunde have ventet en Dag, endmindre en Maaned, inden Contracten blev afluttet — det er Noget, der ikke er blevet ophlyst, og man vilde derfor ikke kunne have nogen Mening om en saadan Indvending, hvis den gjordes, forinden man erfarede, om denne Umulighed virkelig var tilstede. Saameget er vist, at det er et Punkt, som er, om end ikke juridisk angribeligt, saa dog idetmindste i sine Følger generende for den lovgivende Magt, hvem den daværende Underrigsminister selv har indrømmet at besidde Retten til at forhindre Opsydsbelsen af den med Finantsministeren sluttede Dverenskønst, Retten til at tage en anden Bestemmelse over den omhandlede Deel af Reservecfondens Midler end den, Dverenskønstens indeholder, hvorved tillige disse Midler tilsigtes bundne for 4 Aar saaledes, at den lovgivende Magt i den Tid ikke skulde have Myndighed over dem. Det kan ikke nægtes, at det dog ikke er i constitutionel Henseende heldigt, at noget Saadant skeer, om det end ikke kan stemples som ulovligt eller angribes som saadant. Det er meget vanskeligt at godtgjøre, hvorvidt saadanne Dispositioner i constitutionel Henseende ere forvarlige eller ikke; det er Noget, der vel nærmest maatte høre ind under en Jurys Dom. Men netop fordi jeg ikke selv har følt mig overbevist om, at de juridiske Argumenter for det Ulovlige ere fyldestgjørende godtgjorte, og netop fordi selve Udvalgets Fleertal, der reentud har støttet sin Argumentation paa, at der var noget Ulovligt, noget Strafbart tilstede, dog ikke har dristet sig til at gaae til Conclusionen af sine Præmisses — netop derfor troer jeg de selv tvivle om, at det er noget Ulovligt, og naar ikke Udvalgets Fleertal og de i den lovgivende Forsamling, der muligen dele bets Anskuelser, driste sig til at lade det komme dertil, at de forlange af Thinget, at det skal anlægge Rigsretsaction mod den afgaaede Minister, saa kan jeg ikke slutte mig til dem. Kan Spørgsmaalet afgjøres for en Rigsret, saa lad det blive afgjort der; det er ikke mere end billigt, at den Mand, som ikke kan forsvare sig her, kan komme til at forsvare sig der, hvor haade han og Modparterne med lige Ret kunde fordre Sagen afgjort ved en Retskjendelse; men det